

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
4099-24

meddelad i Stockholm den 24 juni 2025

KLAGANDE

1. AA

2. BB

Ombud för 1 och 2: Advokat Marie Andrée
Bergavägen 1B
254 66 Helsingborg

MOTPART

Höganäs kommun
263 82 Höganäs

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 24 juni 2024 i mål nr 3330-24

SAKEN

Avvisad talan

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Frågan i målet är till vilken instans – länsstyrelsen eller förvaltningsrätten – ett beslut av en kommunal nämnd att avvisa ett överklagande av ett beslut om bygglov som för sent inkommet ska överklagas.
2. AA och BB överklagade ett beslut av Bygg- och miljönämnden i Höganäs kommun om bygglov enligt bestämmelser i plan- och bygglagen (2010:900). Nämnden avvisade överklagandet som för sent inkommet med stöd av bestämmelserna i förvaltningslagen (2017:900). Efter att AA och BB

överklagat avvisningsbeslutet överlämnade nämnden överklagandet och handlingarna till Länsstyrelsen i Skåne län.

3. Länsstyrelsen beslutade i sin tur att överlämna överklagandet till Förvaltningsrätten i Malmö och anförde att det får anses följa av Högsta förvaltningsdomstolens beslut den 1 februari 2024 i mål nr 6544-23 att beslutet inte ska överklagas till länsstyrelsen utan till allmän förvaltningsdomstol.
4. Förvaltningsrätten i Malmö avvisade överklagandet och anförde att nämndens avvisningsbeslut ska överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken, dvs. till länsstyrelsen. Beslutet överklagades till Kammarrätten i Göteborg som gjorde samma bedömning som förvaltningsrätten och avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

5. AA och BB yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva underinstansernas avgöranden och återförvisa målet till förvaltningsrätten för prövning i sak.
6. *Höganäs kommun* anser att överklagandet ska avslås.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

7. Förvaltningslagen gäller enligt 1 § första stycket för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna. Om en annan lag eller en förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från förvaltningslagen, tillämpas enligt 4 § den bestämmelsen.
8. Av 40 § första stycket framgår att beslut av en förvaltningsmyndighet överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett överklagande som har kommit in för sent ska enligt 45 § första stycket avvisas.
9. Beslut om bygglov prövas av byggnadsnämnden enligt bestämmelser i 9 kap. plan- och bygglagen. Kommunala beslut enligt plan- och bygglagen får, med några i detta mål inte aktuella undantag, enligt 13 kap. 3 § överklagas till länsstyrelsen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

10. Högsta förvaltningsdomstolen har i ett flertal mål bedömt att förvaltningslagens överklaganderegler inte blir tillämpliga enbart för att ett beslut i ett ärende har fattats med stöd av en förfaranderegler i förvaltningslagen (se t.ex. HFD 2024 ref. 38 och HFD 2025 ref. 19). I HFD 2023 ref. 55

konstaterade domstolen att det avgörande för frågan om rätt instans för överklagande inte är vilka författningsbestämmelser som omedelbart har legat till grund för beslutet utan vad ärendet handlar om.

11. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i mål nr 6544-23, som länsstyrelsen har hänvisat till, rör ett beslut av Partibidragsnämnden om utlämnande av en handling. Överklagande av sådana beslut är reglerat i bestämmelser som explicit anger i vilka fall och till vilken instans ett överklagande får ske. Den regleringen skiljer sig alltså från de allmänt hållna bestämmelserna om överklagande i plan- och bygglagen och saknar därför betydelse för bedömningen i nu aktuellt mål.
12. Det anförda innebär att nämndens avvisningsbeslut omfattas av plan- och bygglagens överklagandebestämmelser. Byggnadsnämndens avvisningsbeslut överklagas således till länsstyrelsen. Överklagandet ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Inga-Lill Askersjö, Ulrik von Essen, Martin Nilsson och Mikael Westberg.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Johanna Grundberg.